

**Informe sobre percepcions
de la seguretat viària i la mobilitat
de la població escolar i les seves famílies**

Document de treball
Juny 2016

**Policia Local
de l'Ajuntament d'Esparreguera**

AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA
Policia Local

Contingut

Introducció.....	3
Descripció i objectius.....	4
Objectius	4
Qüestionari i anàlisi	5
Preguntes plantejades	5
Tipologia de les respostes	6
Recull de dades	7
Com ens desplacem a l'escola?	7
Problemes de seguretat viària o mobilitat al voltant de l'escola	8
Problemes de seguretat viària o mobilitat a Esparreguera	9
Anàlisi de les dades	10
Mitjà de transport emprat pels desplaçament a l'escola	10
Percepció dels problemes de seguretat viària o mobilitat	11
Respostes en blanc i altres no relacionades amb al pregunta	11
Conclusió.....	12

AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA
Policia Local

Introducció

El concepte de seguretat viària es refereix a la prevenció dels accidents de circulació i la minimització dels seus efectes. La mobilitat encabeix les mesures i les accions encaminades a facilitar els desplaçaments de vehicles i vianants i compatibilitzar l'ús de les vies públiques entre tots els usuaris.

La normativa reguladora de trànsit és només una de les peces de l'encaix que forma la seguretat viària, en la qual l'eix principal recau sobre els mateixos usuaris que han de moderar i modelar les pròpies conductes en base a actituds i valors.

Per altra banda, la seguretat, i en conseqüència també la seguretat viària, no és únicament un concepte objectivable amb les xifres estadístiques. Cal tenir present el risc real però sense oblidar el concepte d'inseguretat percebuda que, tot i la seva subjectivitat és la que pateix la ciutadania i la que provoca més demandes de seguretat, en el sentit ampli, dirigides a l'administració.

Les respostes de l'administració i els seus recursos s'han de dirigir a afrontar els riscos reals però també a les percepcions, ja que en la mesura que disminuïm la sensació d'inseguretat augmentem en seguretat.

AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA
Policia Local

Descripció i objectius

Per tal d'obtenir una aproximació a la percepció que les famílies tenen de la seguretat viària i la mobilitat a l'entorn de les escoles i en el conjunt de la vila, dins del Projecte de Civisme i Convivència que es fa amb els alumnes de 5è curs de les escoles d'Esparreguera, en la tercera sessió dedicada al Civisme en la Mobilitat, es facilita un qüestionari als alumnes en el què se'ls pregunta sobre determinats aspectes que han de respondre amb l'ajuda dels pares.

Objectius

- Conèixer els hàbits de transport per al desplaçament a l'escola dels alumnes
- Conèixer la percepció que tenen els alumnes sobre la seguretat viària i la mobilitat a l'entorn més proper de la seva escola
- Conèixer la percepció que tenen els pares dels alumnes sobre la seguretat viària i la mobilitat a les vies públiques d'Esparreguera.
- Detectar possibles àmbits d'actuació que caldria prioritzar

AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA
Policia Local

Qüestionari i anàlisi

Segons les dades facilitades per la Regidoria d'Educació el nombre d'alumnes de primària (1r a 6è) en el curs 2015-2016 ha estat de 1569.

El alumnes de 5è curs que van assistir a les formacions de civisme i convivència i als quals se'ls va lliurar el qüestionari van ser 238, dels quals l'han retornat 186, el 78,2%

Així, la mostra de població sobre la què s'analitzen les dades obtingudes és del 11,9% de tot l'alumnat de primària

Preguntes plantejades

1. Desplaçament a l'escola

Es planteja als alumnes que indiquin de quina manera es desplacen a l'escola en una pregunta tancada que admet la resposta a peu, en cotxe, en moto, en autobús, en bicicleta i altres.

2. Problemes relacionats amb la seguretat viària o la mobilitat al voltant de l'escola

Es demana als alumnes que descriguin breument els dos principals problemes relacionats amb la seguretat viària o la mobilitat que ells pensen que hi ha al voltant de la seva escola.

3. Problemes relacionats amb la seguretat viària o la mobilitat a Esparreguera, en general

Es demana als alumnes que preguntin als seus pares i descriguin breument els dos principals problemes relacionats amb la seguretat viària o la mobilitat que pensen que hi ha a Esparreguera.

AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA
Policia Local

Tipologia de les respostes

La qüestió 1 es planteja com a pregunta tancada

Les qüestions 2 i 3 es plantegen com a preguntes obertes i les respostes abasten un ventall molt ampli que s'ha agrupat en 10 tipologies:

- **Estructural:** voreres estretes, pavimentació de carrers, etc.
- **Senyalització:** Manca o inadequació de senyals, falta de passos de vianants, etc.
- **Infraccions de conductors:** Velocitat excessiva, no respectar la senyalització, etc.
- **Infraccions de vianants:** Caminar per la calçada, aturar-se al mig de la vorera, etc.
- **Ús excessiu del vehicle.**
- **Manca d'estacionament:** Manca d'estacionament en general o gratuït
- **Manca de transport públic**
- **Actuació policial**
- **Altres:** No relacionats amb la seguretat viària o la mobilitat, com ara neteja, seguretat ciutadana, etc.
- **En blanc**

Recull de dades

Com ens desplacem a l'escola?

Mitjà de transport a l'escola per tipus i %

	<i>A peu</i>	<i>Cotxe</i>	<i>Moto</i>	<i>Autobús</i>	<i>Bicicleta o patinet</i>
Total respostes	117	60	2	7	-
Total en %	62,9%	32,3%	1,1%	3,8%	-

Mitjà de transport a l'escola per tipus, % i escola

<i>Escola</i>	<i>A peu</i>	<i>Cotxe</i>	<i>Moto</i>	<i>Autobús</i>	<i>Bicicleta o patinet</i>
Estel (24)	70,8%	29,2%	-	-	-
MD Muntanya (20)	90,0%	10,0%	-	-	-
Montserrat (23)	60,9%	34,8%	-	4,3%	-
Pau Vila (45)	35,6%	55,6%	-	8,9%	-
Roques Blaves (46)	80,4%	19,6%	-	-	-
Taquígraf Garriga (28)	53,6%	32,1%	7,1%	7,1%	-
El Puig (No ha participat)	-	-	-	-	-

Problemes de seguretat viària o mobilitat al voltant de l'escola

(Percebuts pels alumnes)

Problemes percebuts a l'entorn de l'escola

	Infracció conductors	Ús excessiu vehicle	Infracció de vianants	Senyalització	Falta d'estacionament	Estructural	Actuació policial	Falta de transport públic	Altres i en blanc
Total %	40,9%	17,2%	9,7%	1,6%	4,3%	5,1%	0,5%	0,3%	20,4%

Problemes percebuts a l'entorn de l'escola per mitjà de transport emprat

	Infracció conductors	Ús excessiu vehicle	Infracció de vianants	Senyalització	Falta d'estacionament	Estructural	Actuació policial	Falta de transport públic	Altres i en blanc
A peu, bicicleta i pat. (117)	43,6%	16,2%	9,8%	1,3%	4,7%	4,7%	-	0,4%	19,2%
Cotxe o moto (62)	34,7%	20,2%	9,7%	1,6%	4,0%	6,5%	1,6%	-	21,8%
Autobús (7)	50,0%	7,1%	7,1%	7,1%	-	-	-	-	28,6%

Problemes percebuts a l'entorn de l'escola per escola i motiu

	Infracció conductors	Ús excessiu vehicle	Infracció de vianants	Senyalització	Falta d'estacionament	Estructural	Actuació policial	Falta de transport públic	Altres i en blanc
Estel (24)	33,3%	14,6%	8,3%	6,3%	6,3%	6,3%	2,1%	-	22,9%
MD Muntanya (20)	57,5%	17,5%	25,0%	-	-	-	-	-	-
Montserrat (23)	41,3%	10,9%	4,3%	-	2,2%	13,0%	-	-	26,1%
Pau Vila (45)	27,8%	22,2%	12,2%	2,2%	4,4%	5,6%	-	-	25,6%
Roques Blaves (46)	47,8%	13,0%	8,7%	-	5,4%	3,3%	-	-	21,7%
Taquígraf Garriga (28)	44,6%	23,2%	1,8%	1,8%	5,4%	3,6%	-	1,8%	17,9%
El Puig (no participa)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Problemes de seguretat viària o mobilitat a Esparreguera (Percebuts pels pares)

Problemes percebuts a Esparreguera

	Infracció conductors	Ús excessiu vehicle	Infracció de vianants	Senyalització	Falta d'estacionament	Estructural	Actuació policial	Falta de transport públic	Altres i en blanc
Total %	20,2%	11,8%	2,2%	5,9%	12,9%	16,7%	0,8%	5,4%	24,2%

Problemes percebuts a Esparreguera segons mitjà de transport emprat per anar a l'escola els fills

	Infracció conductors	Ús excessiu vehicle	Infracció de vianants	Senyalització	Falta d'estacionament	Estructural	Actuació policial	Falta de transport públic	Altres i en blanc
A peu, bicicleta i pati. (117)	22,6%	13,7%	3,0%	5,6%	11,1%	13,7%	1,3%	5,1%	23,9%
Cotxe o moto (62)	14,5%	9,7%	0,0%	6,5%	16,9%	21,8%	0,0%	5,6%	25,0%
Autobús (7)	28,2%	0,0%	7,1%	7,1%	7,1%	21,4%	1,2%	7,1%	21,4%

AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA
Policia Local

Anàlisi de les dades

Mitjà de transport emprat pels desplaçament a l'escola

Les respostes dels alumnes mostren que el 62,9% dels desplaçaments a l'escola es fan a peu, el 33,3% en vehicle privat i el 3,8% en transport col·lectiu.

Si extrapolem aquests percentatges al conjunt d'alumnes del cicle formatiu de 1r a 6è de primària, obtenim que, com a mitjana, a Esparreguera, en els carrers del nucli urbà a les hores d'entrada i sortida de les escoles hi ha més de 500 desplaçaments suplementaris de vehicles en un espai temporal concret que s'afegeixen al trànsit habitual.

A la taula comparativa per escoles es constata que gairebé tres alumnes de cada deu de les escoles Estel, Montserrat i Taquígraf Garriga es desplacen amb vehicle privat el que comporta dificultats en la mobilitat en determinats espais temporals.

En el cas de l'escola Estel, amb accés situat al carrer dels Arbres, al centre de l'illa de vianants, aquest percentatge elevat d'ús del vehicle privat comporta una elevació del risc per l'ús compartit de l'espai entre vianants i vehicles, un augment de l'indisciplina viària relacionada amb la circulació per una zona de vianants i d'estacionament en aquest mateix espai ja que les places de zona blava de l'entorn no poden absorbir la demanda en determinades franges horàries.

En el cas de l'escola El Puig, tot i que les dades disponibles són de l'any anterior el percentatge d'ús del vehicle privat augmentava fins a 5 de cada 10 alumnes.

Percepció dels problemes de seguretat viària o mobilitat

Les percepcions dels alumnes de les problemàtiques relacionades amb la seguretat viària o la mobilitat al voltant de la seva escola difereixen força de les percepcions que manifesten els seus pares en relació a aquests mateixos problemes al conjunt de la vila:

	Responsabilització ciutadania			Responsabilització administració					Altres i en blanc
	Infracció conductors	Ús excessiu vehicle	Infracció de vianants	Senyalització	Falta d'estacionament	Estructural	Actuació policial	Falta de transport públic	
Al voltant de l'escola (Percepció alumnes)	40,9%	17,2%	9,7%	1,6%	4,3%	5,1%	0,5%	0,3%	20,4%
A Esparreguera (Percepció dels pares)	20,2%	11,8%	2,2%	5,9%	12,9%	16,7%	0,8%	5,4%	24,2%

Els alumnes responsabilitzen als usuaris de les vies dels principals problemes de seguretat viària i mobilitat en un 67,7% (infraccions de conductors i de vianants i ús excessiu del vehicles). Per la seva banda, els pares redueixen aquesta responsabilitat dels usuaris per sota de la meitat, el 34,7%, i la traslladen a les administracions.

Respostes en blanc i altres no relacionades amb al pregunta

Les respostes "altres i en blanc" són per les que han optat el 20,4% dels alumnes i el 24,2% dels pares. D'aquest percentatge, dos terços són respostes en blanc i la resta es refereix majoritàriament a qüestions de neteja i manteniment: excrements de gossos, incivisme i seguretat; tot i que mentre els alumnes ho perceben coma falta de civisme de les persones, els adults en responsabilitzen els serveis públics per la seva inacció.

AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA
Policia Local

Conclusió

El recull de dades subjectives aporta informació sobre els interessos i les expectatives de la ciutadania per tal de, contrastades amb les xifres objectives, orientar les actuacions públiques.

De l'anàlisi de les dades, pel que fa a les percepcions sobre la seguretat viària i la mobilitat a Esparreguera, se'n desprèn que a banda de continuar treballant per a millorar les condicions objectives de seguretat viària i optimització de la mobilitat, cal incidir en els aspectes subjectius i en fomentar una ciutadania activa i participativa en la resolució dels assumptes que els són propis

Aquesta afirmació es conclou de la constatació que els alumnes que han rebut formació en els diferents aspectes del civisme i la convivència són més crítics amb ells mateixos i amb la resta d'usuaris de les vies i semblen més predisposats a la cerca de solucions amb la pròpia implicació.

Per contra, els pares en general demanden que sigui l'administració qui solucioni problemes en els quals ells només es veuen com a víctimes, com a consumidors de drets, però no pas com a part del problema ni partícips en la seva resolució.